Газета издается на балкарском языке с 1924 года.

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ЗАМАН

Геуюрге кюн, 2014 жылны 28-чи октябри № 211 (19632)

Багъасы 10 сомду

ВРЕМЯ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ — ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Парламент

23-чю октябрьде КъМР-ни Парламентинде Жаш тёлю палатаны тёртюнчю къауууму биринчи жыйылыуун бардыргъанды. Анга республиканы законла чыгъарыучу органыны башчысы Татьяна Егорова эм аны орунбасары Жанатайланы Салим къатышхандыла.

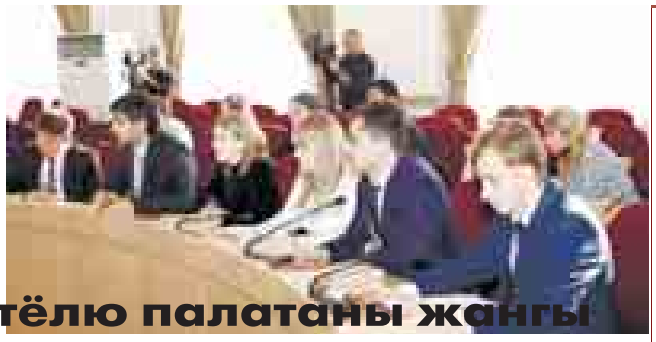

Жаш тёлю палатаны жангы къауууму къуралгъанды

Жыйылыуну башлай, КъМР-ни Парламентини Билим бериу, илму эмда жаш тёлю политика жаны бла комитетини председатели Светлана Азикова депутатланы атларындан жаш коллегаларын ала ишлерине киришгенлери бла алгъышлагъанды эмда муну аллындагъы Жаш тёлю палатагъа кирген къауум жетишимли ишлегенин чертип, ала да ол из бла барлыкъларына ышанганын билдиргенди.

Татьяна Егорова уа Жаш тёлю палатагъа кандидатураланы сайлау бек къаты баргъанын, анга киргенлени хар бирини жамаат ишде сынауу, тенглерини къуумларын, ниетлерин, акъылларын, алагъа себеплик этиуню амалларын иги билгенлери бла къалгъанлары эсге алыннганларын айтханды.

-Келир эки жылны ичинде бу структураны жаш тёлюню арасында сыйы, даражасы да ма сизге кёре боллукъду. Бюгюнлюкде кесигизни хунерлигизни кёргюзтюрге, кёп затха юйренирге да сизге онг чыкъгъанды. Жаланда тири, иш кёллю болуу изленеди сизден. Ол заманда Жаш тёлю палатаны членлерине жаш кадрланы резервинеча къараллыкъды,-дегенди Татьяна Егорова.

Ол дагъыда республиканы оноучулары кеслерин иги жанындан кёргюзтген жаш адамланы къуллукъда кётюрлюклерин белгилегенди эмда КъМР-ни Парламентини бу жолгу депутат къауумуна Жаш тёлю палатаны эки келечеси биринчи кере киргенлерин да эсге салгъанды.

Алгъынны Жаш тёлю палата не ишле тындыргъанларын кыысха айтып, Татьяна Борисовна алагъа бийик багъа бергенди эмда аны жангы къауумуна айланып, ол анга жаш тёлюню атындан берилген эркинликни талпыгъы бла хайырланырыгъына, кесини жыйылыуларында керти окъуна магъаналы башламчылыкъла этеригине ышаннганын билдиргенди. Аны оюмуна кёре, бек алгъа законла чыгъарыу ишге тири къатышыргъа керекди.

-Сизни сезимигиз, ол санда шёндю республиканы аллында сюелген борчлагъа, бютюнда жаш тёлю бла байламлы ишлерге, кёз къарамыгъыз бизге бек керекдиле,-деп, Татьяна Егорова Парламентни депутатлары жаш коллегалары бла ишлерге, профильли комитетледе аланы башламчылыкъларын сюзерге хазыр болгъанларын чертгенди.

-Политика кёз къарамларыгъыз, профессионал усталыкъларыгъыз, оюмларыгъыз, акъыллларыгъыз башха-башха болгъанлыкъгъа, сиз не тюрлю оноуну да бирге келишип чыгъаргъан бир команда болуп ишлеригизге бир ишеклигим жокъду. Хар биригизни жетишимигиз Жаш тёлю палатаны кыймагъатлыгъы эмда даражасы бла байламлы болгъанын унутмагъыз,-дегенди Татьяна Егорова.

Андан сора Жаш тёлю палатаны членлери кадрла бла байламлы вопросланы сюзюуге киришгендиле эмда председательлерин сайлагъандыла. Анга ачыкъ къол кётюрюю бла Сергей Шестирублев айырылгъанды. Аны орунбасарларына уа Мурат Мамбетов бла Улбашланы Жамиля салыннгандыла. Жаш тёлю палатаны секретары уа Галина Карсакова болгъанды. РФни Федеральный Жыйылыууну Къырал Думасында Жаш тёлю парламентге Кантемир Яхутлов тийиши кёрюнгенди.

Жыйылыуда Жаш тёлю палатаны структурасы да тохташдырылгъанды. Законла чыгъарыуда артыкъда магъаналыгъа саналгъан бёлюмлеге кёре 9 комиссия къуралгъанды. Энди жаш законодательле профильли комиссиялагъа кирликлени тохташдырлыкъдыла.

Эсигизге салайыкъ, Жаш тёлю палата - коллегиялы кенгешчи органды. Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини жаш тёлюню эркинликлерини эмда законлу сейирлерини толуулурын жалчытыу жаны бла законла чыгъарыу ишине себеплик этер муратда къуралгъанды. Жаш тёлю палата кесини ишин жамаат организацияча бардырады, эки жылгъа айырылады.

Анга республикалы жамаат организацияланы, жер-жерли жамаат организацияланы, муниципал районланы бла шахар округланы жер-жерли самоуправление органларында жаш тёлю политика бла байламлы ишлеген коллегиялы кенгешчи органланы, билим бериу организацияланы студент биригиулерини эмда политика партияланы регион бёлюмлерини келечилери киреди.

Люба БАТЫРОВА.
КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Саугъалау

Аны жюрек жылыуун уллу, сабий да сезедиле

«Жюрегими сабийлеге береме» деген халкъла аралы алтын майдал бла саугъаланнганланы аралырында Кёнделенни Доттуланы Ахматны атын жюрютген биринчи номерли орта школуну директору Жашууланы Валерий да болгъанды.

Жашуу улу Москвада педагогика институтну бошагъандан сора туугъан элинде физикадан устаз болуп ишлеп башлайды. 1997 жылдан бери уа школну директоруду. Ол устаз болуп ишлегенли эки жыйырма жылдан атлагъанды.

Сабыр, огъурлу, уллу, гитче бла да бир тил таба билген, элде сыйы, намысы жюрюген адамды Валерий. Билим бериу сферада аны кыйыны уллуду. Окъуучу бла устазны араларында ангылаулукъ болгъаны, намысха уллу эс бурулгъаны - ала барысы да кёп жылны ичинде къурала келген шартлады.

Школда дерсле къуралда болгъан стандартланы чеклеринде бардырыладыла. Мында хар сабийге энчи эс бурулады. Аны хунерине, билимине, къылыгъына. Ол санда адет – тёреге да юйретедиле. Окъуучула школну жашауына тири къатышханлара да къуандырады. Ала олимпиадалада, конкурслада, аскер –патриот эм спорт бла байламлы эришиуледе да жетишимле болдургъанлай турадыла.

-Валерий ишде таматады, устазды. Жашауда уа адамлыгъы болгъан, керти нёгерди,-дейдиле аны коллегалары, аны таныгъанла.

Анатолий ТЕМИРОВ.

СУРАТДА: сол жанында Жашууланы Валерий.

Жандауурлукъ

Чомартлыкъды хар затны да тутуругъу

Озгъан орта кюн Нальчикде Къурулушчуланы маданият юйюнде жандауурлукъ концерт-марафон болгъанды. Аны «Къатынгда турганнга болуш» деген республикалы сабий эмда жаш тёлю жамаат организация къурагъанды.

Жаш адамла бу жолгу жандауурлукъ ишлерине «Бёшаны улукъну жилтини» деп атагъандыла эмда аны онкология эмда гематология ауруладан къыйналгъан сабийлеге болушур мурат бла бардыргъандыла.

Волонтёрла бу магъаналы ишни къайгъысын алгъадан окъуна кёргенлерини хайырындан залгъа кёп адам жыйылгъан эди. Эки жерде да ахча атарча орунла орнатылгъан эдиле. Билетлени бир тюрлю сылтау бла алгъадан алалмагъанланы уа залгъа кирген жерде сатып алыр онглары бар эди.

Белгиленнген заманнга адамла жерлерине олтурадыла. Аланы араларында КъМР-ни Парламентини Председатели Татьяна Егорова, аны орунбасары Жанатайланы Салим, депутатла, КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини председателини къуллугъун толтургъан Игорь Дроздов, Нальчикде ЗАГС бёлюмню таматасы Валентина Шериева бардыла. Кёпле юйюрлери бла келгендиле. Биринчи тизгинде уа къыйын аругъан жашчыкъла бла къызчыкъла аналары, ыннналары бла олтургъандыла.

Жаш тёлю жамаат организацияны башчысы Алим Сижажев келгенлеге ыразылыгъын билдиргенди. Артистлеге да ыспас этгенди. «Алагъа муратыбызны туура этгенибизде, бири да угъай демегенди. Сау болсунла ала, бу огъурлу ишге юлюшлерин къошхан башхала да»,-дегенди.

Ол муну аллында санлары къыяулу сабийлеге концерт да кёргюзтюп, алагъа деп ахча да жыйгъанларын билдиргенди. «Бизни болушлугъубуз къайда керек эсе да, ары жетерге, керекли жумушну тамамларгъа хазырбыз»,-дегенди. Юлгюге быллай бир шартны да келтиргенди: 10-чу классда окъуучан къызчыкъ келип, быллай марафон бардырыргъа сюйгенин билдиргенди. Ма биз аны башламчылыгъын къабыл кёргенбиз, аны жашауда бардырыргъа болушханбыз, дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Шагырейлену

Минги тауну тийресин, хауасын да жаратхандыла

КъМР-ни Урунуу, иш бла жалчытыу эмда социальный къоруулау министерстосуну «Намыс» сабий реабилитация арасында бусаугъатда къыркъдан артыкъ жаш бла къыз турадыла. Аланы жыл санлары тёртден башлап онтёртге дериди. Мында болгъан юч айны ичинде сабийле жыл санларына кёре школ программагъа тийишлиликде окъуйдула, тюрлю-тюрлю кружоклагъа да жюрюйдюле.

Ала республиканы тарыхын, айтхылыкъ айбат жерлерин китаплада окъугъанлары бла къалмай, кёп затланы кеси кёзлери бла кёрюр ючюн а, КъМР-ни урунуу, иш бла жалчытыу эмда социальный къоруулау министрни къуллугъун толтургъан Тюбейланы Альберт бла курортла эм туризм министрни къуллугъун толтургъан Сергей Шагин энчи программа жарашдырып, сабийле Чирик кёлге, Чегем чучхурлагъа, Холам-Бызынгы, Малкъар, Бахсан ауузлагъа, Минги тауну тийресине да барып солурларына къайгъырадыла.

Ма алгъаракълада жашчыкъланы бла къызчыкъланы Чирик кёлге элтгендиле. Кёп болмай а ала Чегем чучхурлада болгъандыла. Озгъан шабат кюн а курортла эм туризм министрни орунбасары Отарланы Махти эмда башда сагъынылгъан министерствону пресс-службасыны башчысы Наршауланы Мадина, дагъыда бу ведомстволаны башха жууаплы къуллукъчулары къыркъгъа жууукъ сабийни эмда аланы юйретиучюлерин Минги тауну тийресине элтгендиле.

Жумушакъ шинтиклери бла жылы «Мерседес» автобус Чегет талагъа жетгинчи окъуна, экскурсовод Тауболатланы Зубейбини къызы Аминат сабийле ангылларча республиканы эллеринден, алада жашагъан адамладан, предприятияладан, турист базаладан хапар айтып, жолну иги да къысхартханды. Жолоучулукъну къурагъанла уа сабийле ач болмазларына да къайгъыргъандыла. Кюн шулпулу, туманлы болгъанына да къарамай, къызчыкъла, жашчыкъла жолоучулукъларына къууанганларын букъдурмай эдиле. Аланы иги кесеги Бахсан ауузунда биринчи кере болгъанлары кёрюнюп тура эди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жарашдырыучу промышленность

Аш-азыкъ аслам халда чыгъарылгъанды

Къабарты-Малкъарны статистика управлениясы билдиргенге кёре, быйылгъы жылны тогуз айында республикада чыгъарылгъан товарланы, тамамланнган жумушланы, жарашдырыучу промышленностну эм аш-азыкъ этиуню ёлчеми, ахча бла тергегенде, 10,5 миллиард сом болгъанды. Битеу да промышленный производствону индекси уа 105,7 процентге жетгенди.

Республикада болгъан консерва заводла 169 миллион условный банка тюрлю-тюрлю продукция чыгъаргъандыла. Сют жарашдыргъан предприятияла бишлакъладан бла творогдан 2,6 минг тонна, ич жаудан 3,3 тонна аш-азыкъ жибергендиле, деп билдиргенди КъМР-ни Эл мюлк министерствосуну пресс-службасындан.

Бизни корр.

Тапландырыу

Солуу жерлени - эллилеге

Чегем районну эллеринде «Жаша, агъач» деген Битеуроссей экология акциясы чегинде 200 терекчик орнатхандыла. Анга къатышханла ол ишле бардырылырны аллында агъач фондну иелеринде болгъан иги кесек жерни тазалагъандыла.

Бир ауукъ заманда районну эллеринде тюрлю-тюрлю терекледен жасалгъан адамла солурча ариу жерле къуралгъандыла. Саулайда бу акциягъа жер-жерли администрацияла ишлеген 50 адам къатышханды. Районну администрациясыны пресс-службасы билдиргеннге кёре, эллени тапландырыу эм ол жерледе агъач мюлкню кёбейтиу бла байламлы ишле мындан арысында да бардырылгъанлай турлукъдула.

Бизни корр.

Билдириу

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатларыны эслерине

2014 жылда 30-чу октябрьде КъМР-ни Парламентини юйюнде Къабарты-Малкъар Республиканы законла чыгъарыучу баш органыны кезиулю жыйылыуу бардырылгъанды. Ол **10.00 сагъатда** башланырыкъды.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Жазылыу - 2015

«Заманны» - хар таулу юйюрге!

Хурметли жамаат!

«Заман» - миллетибизни жангыз газетиди. Аны бетлеринде малкъар халкъны культурасыны, тарыхыны, бюгюннгю жашауууну, айтхылыкъ адамларыны, жетишимлерине эмда жарсыуларыны юслеринден басмаланнган материалланы сиз бир башха изданияда табаллыкъ тюйюлсюз.

Алайды да, жазылыгъыз, билеклик этигиз кесигизни газетигизге! Жангы жылда да ол сизни керти шуёхугъуз, огъурлу сёз нёгеригиз болур деп ышанабыз.

«Заман» газетни редколлегиясы.

Бизни индексибиз - 51532

Чомартлыкъды хар затны да тутуругъу

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Ингирни бардыргъан къыз а бу ишге кесини юлюшюн республиканы Башчысы Юрий Коков да къошханын билдиргенди.

Татьяна Егорова да саусуз сабийлеге къайгыргъанлагъа жюрек ыразылыгъын билдиргенди. «Бу ишни башламчылары жаш адамла болгъанлары, аланы залда кёплюклери уа бютюн къуурандырады. Бюгюннгю ишигиз бла сиз къыяулу сабийлеге ышанылулукъ бересиз. Ол а бек багъалыды. Сизни жюрек чомартлыгъыгъыз тарксаймасын. Сабийлени уа саулукъларыкъайтсын!»-деп, КъМР-ни Парламентини таматасы депутатланы атларындан ахча бергенди.

Республиканы Муслийманларыны дин управлениясыны башчысыны болушлукъчусу Анжела Амшукова да жаш адамлагъа ыспас этгенди. «Хар биригиз да къолубуздан келгенича игилик этерге керекбиз. Бютюнда бек сабийлеге сакъ болургъа тийишлиди»,-деп, ол да дин управлениясы атындан ахча бергенди. Быллай жумушланы магъаналылыкъларын Игорь Дроздов да чертгенди.

Концерт программаны уа КъМР-ни сыйлы артисти Алик Кошеев башчылыкъ этген «Нальцук» юлгюлю сабий тепсеу ансамбль ачханды. Аланы ызларындан, бир бирлерин алышындырып, сахнагъа Текуланы Амур, Жаникаланы Элдар, Султан Хажироков, Ольга Сокурова, Аслан Шогенцуков, Жаболаны Замира, Азамат Цавкилов, къобузчу Заур Кармоков, Алим Аталиков, Эдуард Жигунов, къоншу Север Осетия - Алания дан келген жырчы Тимур Давлатов, дауурбасчыланы «Восток» къауууму, Татьяна Третьяк, дагъыда башхала чыгъа эдиле. Залда олтургъанла уа алагъа толкъун къарсларын къызгъанмагъандыла.

Саусуз сабийлеге гитчеле да къойгъыргъандыла.

Татьяна Егорова.

Ахырында уа къобузчу Гонгапш, залда олтургъан битеу саусуз сабийлени сахнагъа чакъырыпл, аланы тепсетгенди. Андан сора уа юйню башындан энишге тюрсюнлю шарла жиберилгендиле, сабийле уа аланы къууаныпл тута эдиле.

Марафондан жыйылгъан ахча саулайда онкология арада жатхан сабийлеге къоратыллыкъды. Аны сому да бир жанына кетмезине попечитель советни членлери Владимир Вороков, Валентина Шериева, Хазратали Дзасежев, Валентин Бобылёв, онкология араны баш врачы Анатолий Канцалиев да къаты контроль этерикдиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алгъанды.

Минги тауну тийресин, хауасын да жаратхандыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Автобус Огъары Бахсан элден сора бир кесек барыпл тохтайды. Уллу машинагъа артха бурулургъа жер тарлыкъ этгени себепли, аны алайда къоюп, андан ёрге - Адыр-Суугъа дери - жаяу барыргъа тюшдю. Уллуракъ жашчыкъла, юйретиучюле да гитчерек сабийлени къоллрындан тутуп келедиле. Жолда бара, эки къаяны ортасындан чыкъгъан кём-кёк суугу булгъашып, таууш этип башындан саркъгъаныны, юч жюз метгре машиналаны кётюрген канат жолгъа, минг метр бийиклиге чыкъгъан тапкачыкъларгъа да сейир этип къарагъандыла, ол тийреледе суратха да тюшгендиле.

Алайдан а ёрге, Чегет талагъа, тебирегендиле. Таулада хауа терк-терк тюрленеди. Бирде кюн тийип тургъанлай, туман басып, сууукъ болуп къаэтип, бир бирлерине атып ойнайдыла. Алай безирей тургъанлай, тауну артындан туман жетип, олсагъат сууукъ болуп къалады. Аны хатасындан сабийлени канат жол бла ёрге чыгъарыргъа, Минги тауну да жууукъдан кёргюзтюрге амал болмады. Бу жолоучулукъну къурагъанла аланы школ каникулланы кезиюнде дагъыда келтирирге айтып кёллендирдиле.

Андан сора «Жабо къала» кафени иелери алагъа къонакъбайлыкъ этдиле, жапмаларында столларына олтургъп, исси чай ичирдиле.Татлы ашарыкъла бла бюйреклени уа курортла эм туризм министерствода ишлегенле хазырлагъан эдиле.

Тюшден сора таулада терк окъуна къарангы да, сууукъ да болады. Аны себепли сабийле апчымасынла деп, жолоучулукъну къурагъанла артха - юйге тебиредиле. Жолда уа гара суула лады. Биз талагъа жетгенде, кюн тийип эди. Бийик тауланы башларында уа жангы къар, кюнде жылтырай, кёзню къаматады. Анда –мында эримей тургъан къар тёбелеге жашчыкъла бла къызчыкъла къууанадыла. Къол-къапларын кийип, тугула чыкъгъан талагъа да къайтып, аладан да ичдиле, суратха да тюшдюле.

«Намыса» тургъан къызчыкъланы бла жашчыкъланы бир кюнлери ма алай бошалгъанды.

Чегет талада.

Бюйрекле бла чай ичип жылыннгандыла.

Гара суулада.

Артха келе, ала абаданлагъа тохтаусуз сорууа берединe, Минги тауну тийресин бек жаратханларын бир бирлерине ал бермей айтадыла. Экинчи да келирге сюйгенлерин жашырмайдыла. Экскурсовод Аминат айтхан сейирлик таурухланы биринчи кере эшитгенлерин, ала эслеринде къаллыкъларын да билдиргендиле. Аланы тириликлерине къарап, была къалай арыгъан болмазла дейме. Юйретиучюле уа: «Кече уа бек татлы жукъларла»,-дей эдиле.

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алгъанды.

Документле

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутатыны бош болгъан мандатын депутатха кандидатха «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмю кёргюзтген кандидатланы тизмесине кёре регистрация этилген Токмаков Азик Нургалиевичге бериуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны

БЕГИМИ

2014 жылда 24-чю октябрьде **Нальчик ш.** **№102/1-5**

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутатына «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмю кёргюзтген кандидатланы тизмесине кёре айырылгъан Чеченланы Ахматны жашы Ануарны депутат полномочиялары болжалдан алгъа тохтатылгъанлары бла байламлы эмда «Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентине депутатланы айырыуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы 2008 жылда 5-чи августда чыгъарылгъан 56-РЗ номерли Законуну 68-чи статьясыны 5-чи кесегине тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясы **бегим этеди**:

1.Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутатыны бош болгъан мандатын депутатха кандидатха «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмю кёргюзтген кандидатланы тизмесине кёре регистрация этилген **Токмаков Азик Нургалиевичге** (№53) берирге.

2.Бу бегимни асламлы информация органлада басмаларгъа эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны Интернет сайтына салыргъа.

Айырыу комиссияны председатели **В.М.ГЕШЕВ**
Айырыу комиссияны секретары **АТМЫРЗАЛАНЫ И.А.**

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутаты Токмаков Азик Нургалиевични регистрация этиуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны

БЕГИМИ

2014 жылда 24-чю октябрьде **Нальчик ш.** **№102/2-5**

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутатыны бош болгъан мандатын депутатха кандидатха «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмю кёргюзтген кандидатланы тизмесине кёре регистрация этилген Токмаков Азик Нургалиевичге берииуню юсюнден» 2014 жылда 24-чю октябрьде чыгъарылгъан 102/3-5-чи номерли бегимине эмда «Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентине депутатла айырыуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы 2008 жылда 5-чи августда чыгъарылгъан 56-РЗ номерли Законуну 68-чи статьясыны 3-чю кесегине тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясы **бегим этеди**:

1.Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутаты **Токмаков Азик Нургалиевични** регистрация этергe.

2.Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну регистрация этилген депутатына ол айырылгъаныны юсюнден удостоверение берирге.

3.Бу бегимни асламлы информация органлада басмаларгъа эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны Интернет сайтына салыргъа.

Айырыу комиссияны председатели **В.М.ГЕШЕВ**
Айырыу комиссияны секретары **АТМЫРЗАЛАНЫ И.А.**

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутатыны бош болгъан мандатын депутатха кандидатха «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмю кёргюзтген кандидатланы тизмесине кёре регистрация этилген Кансаева Елена Идрисовнагъа бериуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны

БЕГИМИ

2014 жылда 24-чю октябрьде **Нальчик ш.** **№102/3-5**

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутатына «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмю кёргюзтген кандидатланы тизмесине кёре айырылгъан Улбашланы Магометни жашы Мухарбийни депутат полномочиялары болжалдан алгъа тохтатылгъанлары бла байламлы эмда «Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентине депутатланы айырыуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы 2008 жылда 5-чи августда чыгъарылгъан 56-РЗ номерли Законуну 68-чи статьясыны 5-чи кесегине тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясы **бегим этеди**:

1.Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутатыны бош болгъан мандатын депутатха кандидатха «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмю кёргюзтген кандидатланы тизмесине кёре регистрация этилген **Кансаева Елена Идрисовнагъа** (№56) берирге.

2.Бу бегимни асламлы информация органлада басмаларгъа эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны Интернет сайтына салыргъа.

Айырыу комиссияны председатели **В.М.ГЕШЕВ**
Айырыу комиссияны секретары **АТМЫРЗАЛАНЫ И.А.**

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутаты Кансаева Елена Идрисовнаны регистрация этиуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны

БЕГИМИ

2014 жылда 24-чю октябрьде **Нальчик ш.** **№102/4-5**

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутатыны бош болгъан мандатын депутатха кандидатха «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмю кёргюзтген кандидатланы тизмесине кёре регистрация этилген Кансаева Елена Идрисовнагъа берииуню юсюнден» 2014 жылда 24-чю октябрьде чыгъарылгъан 102/5-5-чи номерли бегимине эмда «Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентине депутатла айырыуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы 2008 жылда 5-чи августда чыгъарылгъан 56-РЗ номерли Законуну 68-чи статьясыны 3-чю кесегине тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясы **бегим этеди**:

1.Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну депутаты **Кансаева Елена Идрисовнаны** регистрация этергe.

2.Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бешинчи чакъырылыууну регистрация этилген депутатына ол айырылгъаныны юсюнден удостоверение берирге.

3.Бу бегимни асламлы информация органлада басмаларгъа эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны Интернет сайтына салыргъа.

Айырыу комиссияны председатели **В.М.ГЕШЕВ**
Айырыу комиссияны секретары **АТМЫРЗАЛАНЫ И.А.**

Финанс учреждениялада

Предпринимательлеге болушлукъгъа - ахшы амал

«Россельхозбанкны» Къабарты-Малкъар Республикада орналгъан бёлюмю предприниматель иш бла кюрешгенлеге ёнкюч бериу бла байламлы деп жанты амалны къурагъанды. Башхача айтханда, ала энди жеринден тепдирилмеген ырысхыны сатып алыргъа сюйселе, аз процентле бла бу банкдан ахчаны ёнкюче алыргъа онглары барды. Жаланда ол объектни залогга салыргъа керекди. Аны бла байламлы башда сагъынылгъан финанс учреждениясы республикада филиалыны таматасыны орунбасары Ахмед Накацев къауум соруууубузгъа жууап береди.

- **Коммерциялы ипотека деген не зат болгъанын ангылатсагъыз эди?**

- Гитче эм орталыкъ бизнес бла кюрешген биреулен производствогъа жарамагъан бош тургъан объектни неда складны сатып алама десе, ма ол заманда анга ахча керек болуп, биз анга себеплик этсек, ол амалгъа айтадыла коммерциялы ипотека деп. Быллай амал бла бек алгъа эллиле, шахарда тургъанла да кенг хайырланыргъа болукъдуа. Дагъыда бир жангылыкъ - адамла объектни кеслерине алгъандан сора аны къагытларын алып, страховой компаниягъа бармасала да жарайды.

- **Бу амалны не башхалыгъы барды бирсиледен?**

-Бек алгъа предприниматель кеси ишин бардыра тургъанлай, эсебинде болгъан ахчагъа тиймегенлей, жеринден тепдирилмеген бир объектни сатып алыргъа онг чыгъады. Сёз ючюн, биз алагъа ай сайын арендану тёлеп турмай, ол жерни сатып алып къойсагъыз иги боллукъду деп ангылатабыз. Сора уллу складланы алабыз дегенле да ол салгъан ахчаларын тас этмегенлей, керек заманда аны сатабыз деселе, бютюн иги багъа аллыкълары баямды.

-**Ёнкючню алгъан кезиуде сиз алагъа къаллай болумла къурайсыз?**

-Башда айтханыбызча, бу амал бла сатыу-алыу бла неда производство бла кюрешген, энчи предпринимательле хайырланыргъа боллукъдуа.

Ёнкючню ёлчеми да 10 миллион сомдан эки жюз миллионнга дери бериледи. Аны болжалы да 8 жыл болады Кредитни алабыз деген предпринимательлени кеслерини эсеплеринде ол белгиленнген сумманы 20 проценти болургъа керекди. Ахча артха 12 айдан къайтарып башланады.

Дагъыда бир энчилик - ахчаны къайтарыу аллай уллу болжалгъа созулгъаны эм адамла, кеслери ырысхыларына хазна тиймей, жангы бизнес ачаргъа неда аны кенгертирге аламат онг бериледи.

Бизни корр.

Магъаналы ушакъ

КъМР-ни республикалы клиника больницасыны бет-жаякъ хирургия бёлюмюню башчысы, РФ-ни сыйлы врачы, профессор Мустафаланы Шабазны жашы Магомет «2014 жылны эм иги врачы» деген Битеуроссей конкурсну энчи номинациясында хорлагъанды. РФ-ни саулукъ сакълау министри Вероника Скворцова бу конкурсну юсюнден айта, анга чынтты устала, коллегаларыны, пациентлерини да махтауларына тийишлиле, ишлерине кюч-къарыуларын аямай бергенле къатышханларын айтхан эди. Север-Кавказ федеральный округдан а анга жаланда Мустафа улу чакъырылгъан эди. Биз аны бла тюбешип, от конкурсну магъанасыны, бюгюнлюкде республикада саулукъ сакълауну даражасыны юслеринден ушакъ бардыргъанбыз.

МУСТАФАЛАНЫ Магомет:

«Тутхан ишинги тийишли даражада толтурсанг, ма ол кезиуде сынарыкъса керти насыпны»

- Магомет Шабазович, конкурсну эмда анга кимле къатышханларыны юслеринден айтсагъыз эди.

- Ол врачланы эмда орта профессионал эм фармацевтика билимлери болгъан медиклени араларында бардырылгъанды. Башхача айтханда, анга медсестрала, фельдшерле, фармацевтле да къатышыргъа эркин эдиле. Конкурс 41 номинациягъа юлешинип бардырылгъанды. Алада уа бек иги жетишимле болдургъан 123 медик саугъаланнгандыла.

Бюгюнлюкде Россей Федерацияда, саулукъ сакълау министр Вероника Скворцованы айханына кёре, эки миллион бла беш жюз адам ишлейдиле. Конкурсну ахыр бёлюмюне чыкъгъанла ма аллай бир специалистни арасындан сайланнгандыла.

- Сиз энчи номинацияда хорлагъансыз. Ол а къаллай магъананы тутады?

- Конкурсну жоруклларында белгиленнгенича, хар номинацияда да врачла усталыкъларына кёре юлешинип, алай эришедиле. Энчи номинациягъа уа ала барысы да къатышыргъа эркин эдиле: терапевтле, хирургла, ЛОР врачла, башхала да. Кесигиз да англайсыз, быллай болумда хорлагъан къыйыныракъ болгъанды.

Анда хорлагъан врачны усталыгъына багъа бериледи, ол ишин бийик даражада бардыргъаны, халкъны саулугъуна багъыулда жетишимлери ючюн белгиленеди. Аны бла бирге уа саулукъ сакълау сфераны айнытыугъа къошумчулугъу ючюн да саугъаланады.

Шимал Кавказны республикаларындан а мен кесим жангыз болгъаныма сейир этгенме. Кавказлы медиклени араларында фахмулу, тутхан ишлерин уста билген специалистле кёпдюле.

Болсада бу саугъа жангыз меники тюйюлдю, ол саулай коллективникидиг. Республикалы больницада бет-жаякъ хирургиясы бёлюмю мени башламчылыгъым бла къуралгъанды, бу клиника экинчи юйюмдю дерге боллукъма. Бёлюмню ачар ючюн кёп чырмауладан, тыйгъычладан ётерге да тюшгенди. Бюгюнлюкде уа, Аллахха шукур, мында ишлеген специалистле болурлары тынгылы толтурул, клиниканы атын иги жанындан белгили эттенгине.

Стационарыбызда жаланда 30 саусугъа жер болгъанлыкъгъа, бир жылгъа бизни бёлюмде минг бла жарым операция этиледи, ол а бек кёпдю. Ол ишден тышында уа больницада жатдырмай, кёп адамгъа къарайбыз. Энтта консультация-диагностика ишни тамамлайбыз, амбулатория-хирургия болушлугъубуз барды. Бир-эки жыл мындан алгъа уа бёлюмге терк медицина болушлукъ берген стоматология кабинет да къошулгъанды. Алай бла быллыр сегиз минг адамгъа болушлукъ этилгенди.

Саулукъ сакълауда бийик технологиялы медицина болушлукъну тюрлюлерини тизмеси барды. Анда болгъан жумушланы асламын кесибизде тамамлайбыз, ол а саусуларыбызгъа багъыуну качествосу бийик даражада болгъанына шагъатлыкъ этеди.

Болсада Шимал Кавказда бет-жаякъ хирургияны арасын къуралгъа керекди, аны заман кеси окъуна ишлейди. Ол болса, республикада жашагъанлагъа пластика хирургия, имплантология, стоматология, бет-жаякъ хирургия эмда башха бийик технологиялы болушлукъ алыр ючюн федеральный аралагъа барыр кереклики боллукъ тюйюл эди.

Бюгюнлюкде ахчалары болгъанланы омакъ мекям ишлетирге, багъалы оборудование алыргъа, битеу керекле бла жалчытылыннган саулукъ сакълау учреждение къуралгъа онглары барды. Алай билимли, профессионал кадрла болмасала, ол халкъгъа бир тюрлю хайыр келтирлик тюйюлдю.

Саулукъ сакълауда сыналу, медицинагъа фахмулу, аны бла бирге уа адамлыкъ ышанлары да бийик даражада болгъан специалистле ишлерге тийишлидиле. Ийнанмай эсегиз, бизни бёлюмде багъылгъан саусузлардан врачларыбызны юслеринден оюмларын соруп кёрчюгюз...

Мында ишлегенледен саусузлагъа сакъ болурларын, ариу сёлешиулерин, жюрек жылыулукъларын аямазларын излейме. Больницагъа иши-ючюю болмагъан адам келмейди. Врач аны ангылагъра, саусузланы кёллерин алыргъа, диагнозну тюз тохташдырыргъа, багъыуну амалын къысха заманны ичинде табаргъа керекди.

Бизни ишибизде жангызлай адам жукъ да эталлыкъ тюйюлдю. Не менме деген врач да бир кёрсюнчю не медсестрасыз, неда санитаркасыз бир ауруугъаннга аллындан ахырына дери багъаргъа. Бу бёлюмде ишлегенле битеуюбюз да бир командабыз. Ала манга не балламчылыгъымда да тутхучлулукъ этген адамладыла.

Шёндю жаш адамлагъа кесларине жер тапхан къыйынды, излемле къаты болгъандыла, жашауда болумла тюрлю-тюрлюдюле. Медицинада уа кесинги саулайда ишинге берирге, аны сюерге керекле. Аны бла бирге уа медицина харкюнюк ишни, билимингни ёздюкюню, сынамынгы игилендириуню да излейди. Ансыз санга ышанып келген адамгъа болушаллыкъ тюйюлсе, борчну тийишлисича бардыраллыкъ тюйюлсе.

- Адам кеси жангызлай жукъ да эталлыкъ тюйюлдю, дейсиз. Кёп болмай а сиз юйретген жаш специалистле халкъла аралы конференцияда уллу жетишимле болдурун къайтхандыла. Ол да комманда къуралгъанына шагъатлыкъ эте болур?

- Ол 23-чю-27-чи сентябрьде Прага шахарда Баш-бет-жаякъ хирургланы европалы ассоциациясыны башламчылыгъы бла бардырылгъанды. Конференция быйыл 22-чи кере къуралгъанды. Аны ишине 63 къыралны келечиси къатышханды. Илму тинтилени бардыргъанла эмда алары илму таматалары барысы да бирге 13 мингге жуукъ болгъандыла. Илму ишлени саны уа юч мингге жетгенди.

Къабарты-Малкъар къыралы университетни медицина факультети конгрессде он доклад кёргюзтгенди. Ол илму ишле мен башчылыкъ этген бет-жаякъ хирургияны кафедрасында эмда Заира Хараева башчылыкъ этген микробиология эм иммунология кафедрасында хазылгъанды.

Конгрессни илму комитети битеу докладларын да отузсун сайлап, ала медицинада энчи магъаналы болгъанларын белгилегенди. Ол отуз докладны ичинде биз хазырлагъан илму тинтиу да барды. Ол къадар илму тинтилени арасында республиканы аты айтылгъаны бек иги шартды. Аны бла бирге уа конгрессге келген докторла бу сферада болгъан жангычылыкъла бла шагъыйленнгендиле, аруулану багъыуну жангы амалларын кёргендиле.

- Россейни бек иги врачы болгъанынгъыз, аны бла бирге уа сиз окъутхан жаш специалистле халкъла аралы конференцияда атларын айтдыргъанлары да республикада саулукъ сакълауну даражасыны юсюнден айтамыдыла? Аны нек сорама десегиз, жарсыугъа, кёпле, бизни медицинагъа ышанмай, кеслерине тышында бакъдырыргъа излейдиле. Врачларыбызны илму ишлерине аллай магъана берилген эсе, алай этер керекликси болмаз?

- Мен акъыл этгенден, республикада къыйын аруулану багъа билген, диагностика-саулукъ сакълау ишни бийик даражада бардыргъан медикле кёпдюле. Сёз ючюн, бизни бёлюмде багъылыргъа тийишли, башхача айтханда, бет-жаякъ хирургия жанындан болушлукъ керекли саусузланы арасында кесибиз болушлукъ эталмагъанлай, башха шахарлада федерал учреждениялагъа ашыргъанланы бир къолунгу бармакълары бла санаргъа боллукъса.

Халкъда кесибизде медицинагъа ийнанмагъанла кёпдюле. Аллай ышанылукъ болур ючюн не этерге тийишлиди? Биринчиден, медицинада ишлегенле, асламлы информация органла бла бирге, ангыларгъа ишни бардырыргъа керекдиле. Шёндю аурууланы профилактикасы, санитар жоруклъаны ангылатыу ишы бардырылмайдыла, алгъын болгъан система бузулгъанды.

Аны хатасындан а адамла угъай, врачла окъуна коллегалары не бла кюрешгенлери, аланы жаллай проблемаларны, кемчиликлери неда жетишимлери, жангычылыкълары болгъанларыны юсюнден хапарларды да жокъду. Саусузну кеси специалистлерибизге ашырыры орунуна, аны тышына жиберирге хазырдыла. Бюгюн а бизни адамларыбыз Ставрополда, Россентукиде, Владикавказда, Краснодарда клиникалагъа барадыла, ахчаларын, заманларын да къоратадыла. Алай анда тийишли болушлукъ тапмагъанла да кёпдюле.

Журналистле бла тюбешуиледе къуру да айтама: мени юсюмден жазмагъыз, андан зсе адамлагъа хайыр келтирлик информация беригиз. Газетлерибизде саулукъ сакълауугъа аталгъан рубрика ачаргъа нек жарамайды? Ол иш болса, халкъ хурмет этген, билимлери болгъан специалистле адамланы соруулагъа жуаплла берип, аланы саулукъларына сакъ болурга, саннлары къыйнасала къайры барыгъа керек болгъанын ангыаталлыкъ эдиле. Ол билдириуле бек уллу болмасала да, ала дайым да басмалансала, аруулану профилактикасын тамамлауда артыкъда магъаналы боллукъдула. Профилактикагъа къоратылгъан хар сом а саулукъ сакълауда къоранчланы 10-12 сомгъа азайтыргъа себеллик этеди.

Саулукъну багъасын билемисиз? Бу айда сиз саулугъузгъа къаллай бир заман эм ахча къоратхансыз? Машинагъызгъа, кийимлеге уа? Тенглешдирген къыйынды, алаймыды? Ахча, юй, ырысхы, омакъ машина да этмейдие адамны насыллы, ол къуяннчы, ырахатлыкъны да жаланда саулукъ болса сынайды.

- Ушагъыбызны башлагъанда, сиз бет-жаякъ хирургияны Шимал -Кавказ арасыны проектин сагъынгнансыз. Жуукъ заманда быллай учреждение къуралыкъды деп ышанырчмамыды?

- Аны проекти да хазырды. Араны Нальчикде къурургъа тийишлиди. Бизни диагностика базабызы уллуду, республикада болгъан шёндюгю изленлеге келишген медицина-диагностика оборудование башха жерледе жокъду, врачларыбыз да сынаулудула.

Аны бла бирге Къабарты-Малкъар СКФО-ну ортасында орналыпды, бизге башха республикалада жашагъанла иги кёзден къарайдыла. Чеченде, Ингушетияда, Къарачай-Черкеседе, Дагъыстанда, Ставрополь крайда да бет-жаякъ эмда пластика хирургия жаны бла клиникала азлыкъ этедиле.

Биз бардыргъан тинтиулеге кёре уа, регионда тюрлю-тюрлю къыйын болумлагъа тюшгенлени, жоллада ачыгъанланы, жаралы болгъанланы саны жылданжылгъа кёбейип барадыла. Аны бла бирге санларында къанулу бла туугъан сабийлени саны да кёпден-кёп болады. Битеу бу затланы эсге алсакъ, клиниканы магъаналылыгъына, ол шёндю керек болгъанына ишеклик жокъду. Бу кёп къыйын салынып хазырланнган проектни, Аллах айтса, кёзюбюз бла кёрюрбюз деп, бек ышанама.

- Ушагъыбызны ахырында окъуучуларыбызгъа не айтырыкъ эдигиз?

- Ол саугъагъа къууанмагъанма десем, ётюрюк айтырыкъма. Мен халкъны адамыма, миллетими атты быллай даражада айтылгъанына къалай ёхтемленирик тюйюлсе. Бу саугъа саулай халкъыма да даража берген болур деп ышанама!

Дагъыда бир зат айтырыкъ эдим. Ёсюп келген жаш тёлю окъугъра сюймегенин кёрсем, ачыуланнган, чамланнган да этеме. Алгъа итиннгенге жол ачыкъды, онгла бардыла. Аны жаш адамларыбыз билирге керекдиле. Мени къуллукълада ишлеген танышым неда ахчам, байлыгъым болмагъандыла. Биогюн неге жетишалгъан эсем да, ескини акъылым бла, иш кёллюлюгюм бла этерге кюрешгенме. Жаш адамла алагъа да жол ачыкъ болгъанын, ишлерге сюйгенгге, эринмегенгге онгла болгъанларын ангыларгъа керекдиле. Итинигиз, кюрешигиз, окъугъуз!

Мюлк неда ырысхы угъай, адамлыкъ, адет-намысдыла жашауда бек магъаналы затла. Тутхан ишинги тийишли даражада толтурун, башхалагъа юлгю болсанг - ма ол заманда сынарыкъса керти байлыкъны. Битеу айтханымы магъанасы недеди? Мени юсюмден жукъ да айтмай, ёсюп келген тёлюге керекли насийхат айтылса, ала уа ол сёзлени башларына, жюреклерине сингдирселе, ушагъыбызы ол заманда магъаналы боллукъду.

Ушакъны **ТИКАЛАНЫ Фатима** бардыргъанды.

Журналистни сагъышлары

Адамлыкъ

Бу статьяны башына «Адамлыкъ» деп бошдан атамагъанма. Ол къайсыбызгъа да бек керекли аламат ышанды деп,алай оюмлайма. Насыпха, адам улуну асламысында ол барды. Алай аны кёргюзтюрге, къалай эсе да,ашыкъмайбыз.Ол бир сёз бла айтылгъанлыкъгъа, аны шартлары кёпдюле.

Алгъаракъланда бир сейирлик тширыу бла танышханма. Ушакъ этже келгенибизде, ол былай айтхан эди: «Биз, алыкъа уа заман барды деп,кёп затны арт болжалгъа салабыз, къатыбызда жуукъ, таныш адамларыбызны да ёмюрлюк сунабыз. Ыразылыгъыбызны, аланы къалай сюйгенибизни айтыргъа ашыкъмайбыз. Адамны этген ишине багъа бичерге тюшсе уа, аны жыл саны келгенден сора этебиз. Ол а терсди. Аны уа адам жашаудан кетсе англыайбыз. Жауган жауунну жамычы бла къуугъанча болмазча, махтауну, ариуну да адамгъа ол сау заманда айтыргъа нек жарамайды».

Журналист жолла кёп адамлагъа тюбешдиредиле. Бир жол манга бир тширыу быллай жюрек къыйынын айтханды. Бир уллу юйюрде ата-ана да сау, эгеч, къарындаш да кёп. Къызларындан бирини уа туугъан кюню. Аны уа бир адам да эсге алмайды. Энди ингир да болду. Къызны кёлю толуп, отоуунда кеси аллына жиляй, озгъан жылланы, ишлени эсине тюшюре тургъанлай, сагъат сегиз бола, эшик къагъылып, отоугъа къолунда да гюл къысымы бла тенг къызы кирип келеди. Юйдегиле сейир-тамаша болладыла. «Сен гюлнени кимге келтиресе, кесинг да быллай бир кеч кек айланаса?» -деп, къайгъы этедиле. «Гюллени уа Зуляйгъа келтиреме, аны бюгюн туугъан кюню ушайды да»,- дейди ол. Тенг къызын кёрген Зуляй, къуруй баргъан гюлге суу къуйгъанча, тириледи, иги да жарыйды, къайгъылары чачыладыла. Мудахлыкъгъа батылып тургъан къыз жаз башы чыпчыкъ кибик чюуюндеп башлайды.

Андан бери иги кесек заман озгъанды. Ата-ана да ауушандыла, чекерле кёп суула саркъгъандыла. Зулейханы, тенг къызыны жашауунда да кёп зат тюрленнгенди, алай бир зат а - гъай. Андан бери хар жыл сайын тенг къызыны туугъан кюнюнде Зулейха аны жокъламай къоймайды. Аланы тюбешуилери бир бирге саугъады. Заман оза барганы къадар, аланы араларында шуёхлукъ муткъуланмайды, бютюн къатыланады. Отуз жыл мындан алгъа этилген гитче адамлыкъ шарт биогюн да бирикдирип келеди. Ма бу юлгю ахчаны, багъалы саугъаланы да хаухлукъларын, жерни баншыны тутургъу адамлыкъ болгъанын кёргюзтеди.

Дагъыда бирey а быллай хапар айтханды: «Кёп къуллукъчуланы кёргенме, кёпле бла тюбешип, ушакъ этергe да тюшгенди. Аланы араларында сёзлерине кертичиле, кеслерин башхаладан бийик этмегенле, къуллукъ табып, тукъумларын, озгъан заманларын унутханла да бардыла. Кишини аллында баш урмагъанма, кесиме бир зат тилемегенме. «Хар ким да келип, бир зат бла болуш, аны зт, муну зт бет тилемей къоймайды, сен а, нек зсе да, бир зат да тилемейсе»,-деген эди бир жол манга бир къуллукъчу. Жылла озадыла. Бир жууукъ адамыма жашы иш табалмай къыйналгъанын эшитеме. Ол университетни къызыл дипломгъа бошагъаныны, анга Москвада битеуроссей конкурсда бийик багъа берилгенин билмесем эди, болушургъа базынмаз эдим.

Аллай бла ол манга нек келмейсе, деген къуллукъчугъа барама да, ол жашны юсюнден айтама. Ол а: «Келсин, къолумдан келгенни этерме»,-дейди. Къууанама, жууукъларыма келип, жашха хапар айтама. Ол да ыразы болуп, бети жарыйды. Белгиленнген заманнга къуллукъчуну кабинетини аллына барып, сакълайды. Ол а, айтханыча угъай, юч сагъатдан артыкъ заманнга кечигип келеди. Жашха башдан-аякъ тюрслеп къарап, уллу сагъышха да къалып, тынгылайды. Бир кесекден: «Билемисе, бусагъатда менде санга иш жокъду, алай бир кесекден кир-кипчик жарашдыриллыкъ цех ачыллыкъды да, сени ары ишчи этип алырма»,-дейди.

Жаш, сёз да айтмай, кабинетден тышчыкъ чыгъып кетеди. Ол кюнден сора биз аны юсюнден сагъынмайбыз. Ол угъай да, кёзлерибизни бир бирден букъдуургъа окъуна кюрешебиз. Мен къуллукъчу «шуёхум» алай этгине уялып, ол а, баям, мени жюргеими къыйнамайым деп. Ол айтханымы этмегенди деп угъай, жашны сындыргъанына къыйналады жюргеми. Ол адам кесини жууукъларын уллу да, ариу да къуллукъларга салаллгъанын билмесем-бир иш».

Къарт ыннам:«Хаух дуния, бош дуния»,-деп, терк-терк айтыучусу эсимдеди. Гитче заманымда мен ол сёзлени магъаналарын ангыламаучу эдим. Энди уа билеме хаух деп бир бирни кёрюргe сюймеген, бир бирни багъаламагъан, ырысхыгъа, жан атхан дуниягъа айтылгъаны. Жарсыугъа бюгюнлюкде адамлада бир бирге сууукълукъ ёсе барады.

Бизни ата-бабаларыбызны уллу юйлери, кенг арбазлары, кёп ырысхылары болмагъандыла. Алай ала бир бирни бек багъаламагъандыла, сюйгендиле, тансыкълагъандыла. Бир бирлерин кёрюр, жокълар ючюн ауудан ауузгъа, элден элге жаяу баргъандыла. Сотовый угъай да, стационар телефонла болмагъан заманлада бир бирден толу хапар билгендиле. Бюгюнлюкде уа кёпле бир тюекге басып, хапар соругъра да кюсемейдиле. Къулукъда тийишлисича кёрмей, сора ёлгенден сора багъаларгъанла да бардыла. Менги сартын а, этерик игилигинги адам сау заманда эт, айтырыкъ ахшы сёзлени да анга кыызгъанма,жюрегин заманында къуундыр, жапсар.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Алгъышлау сёз

Шайыр эгечиме саулукъ - эсенлик тежей

Биз барыбыз да билгеннге кёре, быйыл айтхылыкъ поэтессабыз Зумакъулланы Танзиля юбилейин белгилегенди. Аны бла байламлы редакциябызгъа шайыргъа аталып, алгъышлау сёзле келгенлей турадыла. Аллай жылы письмоладан бирин бу кюнледе Къарачайдан алгъанбыз. Аны Танзилягъа жарыкъ жоралау назмусу бла поэтни къаларындашы Къарачай-Черкесни халкъ поэти Хубийланы Назир жибергенди. Ол ариу тизгинле бла окъуучуларыбызны да шагъырейлендирирге сюебиз.

Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Россейни М. Горький атты Къырал саугъасыны лауреаты, Къабарты -Малкъар, Къарачай - Черкес республикаланы халкъ поэти Зумакъулланы Танзилягъа.

Кюндюз тюнюнде, кече тюшюнде
Халкъгъа этеге, къайгъырып, сагъыш.
Уллу Къарачай туугъан кюнюнде
Жырлайды санга, айтады алгъыш.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Халкъны жюрегин жыр бла кёпюрюп,
Юлюш къошаса тин хазнасына.
Душман сёзюнг къояды ёлтюрюп,
Дарманса халкъны хар жарасына.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Санга тау поллле салгъандыла эмчек,
Кюн тебиреттенди тау бешигинги.
Андан болгъанса сен ариу мёлек,
Ачаса халкъгъа сен эшигинги.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Ингилик жетмейди ингилигинге,
Жылыды, жумушакъды, татлыды сёзюнг.
Игилик жетмейди игилигинге,
Къууанып къарайды таулагъа кёзюнг.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Къарачай, Малкъар бир журтду, бир халкъ,
Жашайса анга сен къууанч эте.
Биледиле сени Батыш, битеу Шаркъ,
Уиул бараса, жулдузгъа жете.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Сёзюнг эритеди къаяны, ташны,
Саусугъгъа береди саулукъ, къуш къанат.
Сен эгечисе жети къарындашны,
Сени жашаугъур халкъгъа кюч хазнады.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Къарачай сюеди эки керге,
Малкъардан эсе сени кёбюрек.
Утъай дей эсенг а, сен сор тёрге,
Биз эки керге сизден кёбюрек.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Жырлайды Къобан аны юсюнден,
Минги тау болуп турады шагъат.
Гитче халкъ уллуду сени кючюнден,
Фахму жулдузунг дуниягъа жнады.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Эм улу сууду Къобан Кавказны,
Бош жырламайды ол жырын санга.
Къышда келтиреди хар сёзюнг жазны,
Сени жырынг бла тюбейди танга.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Акъылынг сени теренди, тенгиз,
Сезиминг сейир, жазгъы кюн танякъ.
Халкъынг къалмасын энди туугъан жерсиз,
Танскъъбиз санга, керебиз къучакъ.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Сен жыр эришде хорлагъан атты,
Келип тураса биринни болуп.
Магъанялды хар сёзюнг, татты.
Сен жюз жыл жаша, насыпдан толуп.
Малкъар деп тебеди къарачай жюрек!

Презентация

Устазлагъа, окъуучулагъа да керекли лекцияла

Алгъаракълада Пенсия фондну келечилери республикабызны школларында лекцияла окъугъандыла. Аны тамата класслагъа жюрюгенлеге бла устазлагъа Пенсия фондну КъМР-де баш управлениясыны специалистлери бардыргъандыла. Жаш адамлагъа къырал пенсия ол къалай къуралгъаныны юсюнден тынгылы хапар айтхандыла.

Нальчикни 23-чю номерли орта школунда жашчыкъларгъа бла къызчыкъларгъа Пенсия фондну жангы дерслик китапчыгъыны презентациясы ётгенди. Ол «пенсия» деген сёзню ангыларгъа себеллик этеди. Пенсия неден, къалай бла къуралгъанын баямлайды. Дагъыда ол юнде аллай дерсле бла Пенсия фондну КъМР-де баш управлениясыны ишчилери башха районлада да быллай тюбешиуле ётдюргенди.

Россейни Пенсия фонду аллай дерслеге пенсия законодательствосуну ахыр тюрлениулерин кёшуп, жангы окъуу пособиясын чыгъаргъанды. Ол гитче омакъ буклет жаш адамланы баш соруулариа жууап береди: бизни къыралда пенсияны системасы къалай къуралгъанымы, кесине иги пенсия болурча не этерге керегин.

«Келлик пенсияны юсю бла окъуугъа жашаугъа» деген китапны ючюнчю изданиясы бизни къыралда пенсияны ангылатырча жазылгъанды. Сора китапны ахырында уа алыннган билимни унутмазча тест да бериледи.

РФ-ни Пенсия фондуну КъМР-де бёлюмюню пресс-службасы.

Билим бериу

Хакъсыз китапла барысына да жетмейдиле

Къабарты-Малкъарда алты мингден аслам окъуучу хакъсыз китап эм пособие бла толусунлай жалчытылынмагъанды, деп билдиредиле КъМР-ни прокуратурасыны пресс-службасындан. Быйыл хакъсыз китапла сатып алыргъа республиканы бюджетинден 55,5 миллион сом бёлюнгген эди. Ол ахчагъа билим бериу учреждениялада 54 минг окъуучугъа китап, пособийла да алыннганды. Ол санда школланы библиотека фондларында китапланы биринчиден къолайлары болмагъан эм кёп сабийли юйюрлеге юлешгендиле. Къалгъан ата-анала уа кеслери сатып алыргъа керек болгъандыла.

Республиканы бир-бир районларында бла шахарларында прокуратураны келечилери законнгга бузукълукъ этилген жюзден артыкъ иш ачыкълагъандыла. Нальчик шахар округда, Май, Терк, Бахсан, Зольск, Чегем эм Черек районлада жети иск формада заявление берилгенди. Анда КъМР-ни Билим бериу, илму эм жаш тёлюню ишлери жаны бла министерствосуна библиотека фондлагъа кереклича бир китап берирлеин, КъМР-ни Финансла министерствосуна уа 2014-2015 жыллагъа хакъсыз китапла алырча ача бёлюрюн излегенлерин айта эдиле.

Бизни корр.

Бохча

Байлыкъ бир кибик юлешинмеген дуния

Дунияны долларлы миллионерлерини битеулю саныны жарым проценти Россейде жашайды. Кертиди, ахыр жылда ала 170 мингден 158 мингге дери азайгъандыла, Швейцарияны уллу банкларындан бирини 2014-чю жылда этген докладында айтылгъанына кёре.

Экспертле ахыр 14 жылны ичинде орта статистикалы россейлини битеулю жашау къолайлыгъы, «биздеча айныу даражалары болгъан къыраллада» иги да кётюрюлгенди. 2000-чи жылда болгъан 2920 доллардан 2014-чю жылда 19590 долларгъа дери (жыллыкъ файда). Кертиди, ал кётюрюлюу 2005-2007-чи «нефть иги сатылгъан» жылла болгъанды.

Докладда чертип айтылгъанына кёре, Россейде байлыкъ халкъда бир кибик юлешинмейди: аны аламысы бек байланы къолларындады. 2007-чи жылдан сора уа ол болум бютюнда эслене башлагъанды. Андан сора да, швейцарияльы экспертле Украинада халкъны къолайлыгъы бек терк осаллангъанына эс бургъандыла. 2013-чю жылны ортасындан баштап 2014-чю жылны ортасына дери халкъны къолайлыгъы 30 процентге тозургъанды. Ол Европада осал жаны бла рекордха саналады.

«Комсомольская правда» газет.

Байламлыкъла

Шуёхлукъну кючлендирген тюбешиу

Районланы пенсия организациялары эртеден бирикгенди. Ала РФ-ни «Пенсиячыларны союзу» деген битеуроссей жамаат организацияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюне киргенди. Анга Черкесланы Георгий башчылыкъ этеди.

Пенсия организацияла бир акъылгъа келип, бир бирлери бла келишип ишлейдиле. Аны алайлыгъына Эльбрус эм Зольск районланы пенсия организацияларыны шуёхлукълары шагъатмуну да шахмат оюннга уллу сюймекликлери бютюнда бек жууукъ этеди аланы. Алгъаракълада пенсиячыланы тюбешиулери Элбрус районну эртеген эли - Огъары Бахсанда - болгъанды. Къонакълагъа Тырнаууз шахарны администрациясыны башчысыны орунбасары Муаед Азубеков, Элбрус районну пенсиячыларыны союзуну таматасы Тёппеланы Шаухал, союзну членлери Алийланы Магомет бла Текуланы Рашит, элни къартлары Будайланы мед Хамизов, Надир Шогенов, Султан Ныров, Халид Огурлуев, Хабиль Котов эм Анатолий Докшоков. Элбрус райондан шахматчыла да была эдиле: Геккиланы Ибрахим, Василий Лобив, Афашокъаланы Керим, Къудайланы Баттал, Валерий Пеливин эм Диналаны Сюлемен. Оюн а бир ненча сагъатха созулгъанды. Алты турда да, сёзсюз, зольскийчиле онглу болгъанды-ла. Хорлагъанлагъа дипломла, грамотала, эсде къаллыкъ саны 9 айында уа ол сан 62 эди);

-РФ-ни Уголовный кодексини 112-чи статьясына кёре сюд этилген ишле (адамны саулугъуна заран тюшюрюу)-47-ди (быллыр а-46).

Быйыл 9 айны ичинде жарашдырыучу судьяланы ону лары бла тутмакълыкъ сынагъанла 525 болгъандыла (быллыр а ол заманны ичинде сюд этилгенле 452 эдиле). 13 адамны уа терсликлери болмагъанлары тохташдырылгъанды.

Бир белгили болжалгъа бла эркиликлери сыйырылыргъа деп 69 адам жазагъа тартылгъанды. Ол а быллыргъы кёрюмюледен эсе 22 адамгъа кёпдю.

2014 жылны 9 айында жарашдырыучу судьяла 34.979 граждан ишге къарагъандыла, алагъа кёре тийишли бегимле къабыл этилгенди. Ол кезиую ичинде быллыргъы кёрюмдюле уа 13 процентге кёпдюле.

Республикада бир жарашдырыучу судьягъа орта эсеп бла граждан ишледен 92,2-сине къарагъра керекди. Быллыр ол сан 79,6 эди.

Битеу алып айтханда, тийишли бегимле къабыл этилип, ахырына жетдирилген ишле 30.113 болгъандыла. Ол а быллыргъы кёрюмдюледен эсе 3.317-ге кёпдю.

Быллай бир къауум ишле къарауну саны ёсгенди:

-иш хакъ тёлеуню юсюнден сюдню буйругъу болуп тургъанлай, тёленмей къалгъаны ючюн 456 иш ачылгъан эди да, ол сан артда 745-ге жетгенди;

-жашар жерни ёлчеми эм коммунальный, жылыу, электрокюч ючюн хакъ тёлеуню юсюнден 2382 иш ачылгъан эди да, ол сан 8.070-ге неда 29 процентге ёсгенди.

-адамладан налогла эм сборла алыуну юсюнден 502 иш бар эди да, ол сан 8 процентге ёсгенди эм 6.098-ге жетгенди.

Жашау жерни юсюнден даулашла бла байламлы ишле 719-гъа азайгъандыла (жашау жерни ёлчеми эм коммунальныйле, жылыу эм электрокюч ючюн хакъ тёлеуден къалгъанла);

Административ-право низамгъа бузукълукъ этиую юсюнден ишлени саны 2.230-гъа неда 6,4 процентге ёсгенди эмда 34.378-ге жетгенди. Аладан 32.004-сюне къаралгъанды.

Республикада жарашдырыучу судья, орта эсеп бла алгъанда, айны ичинде административ ишледен 94,9-суна къараргъа керекди (2013 жылны 9 айында ол кёрюмдю 88,9 эди).

Административ-право низамгъа кёре жазагъа тартылгъанланы саны 23.478-ди (быллыры 9 айында уа ол сан 24.670 адам болгъанды).

Судьяла къарагъан ишлени асламысы быллайладыла:

-жолда жюрюню жорукъларына право жаны бла бузукълукъ этиу бла байламлы 7.941 иш (быллыры 9 айында уа ол сан 8.318 эди);

-законсуз наркотикле сатыу бла байламлы право низамгъа бузукълукъ этиу-256 иш (2013 жылны 9 айында уа -233).

Быллай ишле азайгъандыла:

-финансла, налогла бла сборла, страхование, багъалы къагъытланы рыногу -72 иш (быллыры 9 айында уа - 134 иш);

-РФ-ни къырал чеклерин къорулау жаны бла правогъа бузукълукъ этиу эмда тыш къыраллы гражданланы эм РФ-ни жеринде гражданстволары болмагъанланы мында турууларын жалчытыу-5 иш (быллыры 9 айында уа -36).

Жазагъа тартыуну быллай тюрлюлери хайырланылгъандыла:

-18.904 адамгъа тазир салынгъанды;

-2.252 адам къысха болжалгъа тутулгъанды;

-2.076 адам энчи правосундан къуру къалгъанды;

-12 адамны иши, къуллугъу сыйырылгъанды.

Басмагъа **ЛУКЪМАН улу М.** хазырлагъанды.

Эсепле чыгъарыу

Жарашдырыучу сюдле - терсликни, тюзлюкню ёкюллери

ЖУУАПХА ТАРТЫУ

Уручу тутулгъанды

Россейни МВД-сыны Нальчикде Управлениясыны къуллукъчулары, излеу ишни къолгъа терк алып, энчи юйню тонагъанны тутхандыла. Ол алгъын да сюд этилген, Москва шахарда жашагъан 32-жыллыкъ кишиди.

Уручу аманлыгъын боюнуна алгъанды. 41-жыллыкъ тиширыуну юйюне эркинликсиз кирип, аны 75 000 сомун эм багъасы 15700 сом болгъан сотовый телефонун алып кетгенди.

Урланнган затла къайтарылгъандыла. Энди аманлыкъчыны къаллай жуупаха тартыргъа кереклисини юсюнден вопросха къарала турады.

Жорланы ууатыучу начас

Россейни МВД-сыны «Прохладна» муниципалла аралы бёлюмюне бу жерли 54-жыллыкъ тиширыу тарыгъыу къагыат хазгъанды. Анда ол ара къабырлада сегиз къабыры жорлары ууатылып тургъанлары юсюнден хапарлагъанды. Оператив-следствие къауум къабырлагъа мычымай жетгенди. Тинтиу ишлени кезиюнде аманлыкъчы ким болгъаны тохташдырылгъанды эм тутулгъанды. Ол Прохладный шахарда жашагъан, эндиге дери да РФ-ни Уголовный кодексини 158-чи статьясына кёре сюд этилген 33-жыллыкъ кишиди.

Начас аманлыгъын боюнуна алгъанды. Анга уголовный иш ачыуну юсюнден вопросха къарала турады.

КъМР-де МВД-ны пресс-службасы.

Оноу

Тюз оюм эталмагъанды

Эндиге дери бир ненча кере сюд этилген Максидов, 3-чю номерли тюзетиучю колонияда тутмакълыкъ сынап тургъанлай, быйыл 25-чи февральда кесини шагъырейин гражданин Ж.-ны алдап, аш-азыкъ продуктла келтиртеме деп, 100 грамм гашиш жау алгъанды.

Артда, тинтиу ишлени кезиуюнде ачыкъланнганына кёре, аш-азыкъны ичинде букъдурулгъан наркотиклени Максидов кеси хазырлап, гражданин Ж.-ны юйюнде асырагъанды.

Чегем район сюд Максидовну эндиге дери законсуз ишлерин эсге алгъанды эмда юч жыл бла тёрт айгъа къаты низамлы колонияда тутмакълыкъ сынаргъа оноу этгенди.

Россейни Наркоконтролюну федеральный службасыны КъМР-де Управлениясы республиканы битеу гражданларындан ала кече-кюн да тохтаусуз ишлеген телефонларына **(8(8662) 49-21-05, 8800100707)** сёлеширлерин эм законсуз наркотикле сатханланы эмда наркотиклери болгъан битимле себилген, ала кеслери алларына ёсген жерлени юсеринден билген шартларын айтырларын тилейди.

Ётюрюк айтып жангылтханды

Кёп болмай Чегем район сюд Б. деген биреуленнге сюд этгенди. Ол РФ-ни ФСИН-ини КъМР-де Управлениясыны 3-чю тюзетиучю колониясында тутулуп тургъанлай, кесини шагъырейин алдап, аш-азыкъ продуктла келтир ден, андан 1,12 грамм гашиш жау эм 0,48 грамм

героин алгъанды.

Сюд Б. деген гражданинни битеу терсликлерин, аманлыкъ ишлерин эсге алып, аны жаланда жамаятдан кери этиу бла тюзетиргe къолдан келлигин ангылап, 6 жыл бла 6 айны къаты низамлы тюзетиучю колонияда тутаргъа оноу этгенди.

Бизни корр.

Алгъышлау

Насыплы, узакъ ёмюрлю болугъуз!

Бачиланы Марат бла Рахайланы Ирианы жангы юйюр къурагъанлары бла алгъышлайбыз. Алагъа насып, узакъ ёмюр, саулукъ-эсенлик тежейбиз. Бир биригизге къууана, жууукъ-ахлуну ыразы эте, сабийле ёсдюре, тукъумда, элде да атыгъыз айтылгъанладан болугъуз.

Бачиланы, Дадуланы, Уяналаны юйюрлери.

Ызындан къысха тюшюп

Излеуле мычымай бардырылгъандыла

Кёп болмай «Шалушка» жолпатруль службаны стационар постунда «Лексус» автомашина тохтагъанды. Аны рулюнда башында окъ жарасы бла 37-жыллыкъ тиширыу олтуруп болгъанды. Ол полициячыладан болушлукъ тилеп, автомашинаны номерин эм аны иеси ким болгъанын айтып бошагъанлай, эси ауп къалгъанды. Алайда болгъанла анга медицина болушлукъ этип, терк окъуна больницагъа ашыргъандыла.

Андан сора полиция, излеу ишни къолгъа терк алып, аманлыкъчы ким болгъанын тохтащдыргъанды эм аны тутханды. Ол Тырныауузда жашагъан 42-жыллыкъ кишиди.

Жаралы тиширыуну жанына эм саулугъуна къоркъуу жокъду.

Следствие органла ол шартха кёре РФ-ни Уголовный кодексини 105-чи статьясыны 3-чю кесегине кёре уголовный иш ачхандыла.

Киши он аманлыкъны не ючюн этгенин следствие тохтащдырыр.

КъМР-де МВД-ны пресс-службасы.

Эс буругъуз

КъМР-ни прокуратурасында - жангы телефон номерле

Къабарты-Малкъар Республиканы хурметли жамааты! КъМР-ни прокуратурасында абонент телефон номерле алышынгнганлары бла байламлы республиканы прокуратурасыны оноучуларыны жангы телефон номерлерини тизмесин басмалайбыз.

№ П.П.		Жангы номерле
1.	Республиканы прокурору О.О. Жариковну приёмныйи	40-20-77
2.	Республиканы прокуроруну биринчи орунбасары Жеккеланы А.М.-ны приёмныйи	40-20-22
3.	Республиканы прокуроруну орунбасары Ю.М. Лаврешинни приёмныйи	40-84-13
4.	Республиканы прокуроруну орунбасары А.П.Маховну приёмныйи	40-46-80

КъМР-ни прокуратурасыны пресс-службасы.

Къабарты-Малкъар Республиканы Эл мюлк министерствосуну коллективи министерствону къуллукъчусу **МУСУКАЛАНЫ Мутайны жашы Алим** замансыз ёлгени бла байламлы, бушуу этип, ахлуларына эм жууукъларына къайгъы сёз береди.

«Заман» газетни коллективи бизни штатда болмагъан корреспондентибиз, Яникой элни иймамы **ЭЛЕККУЛАНЫ Хасанга** аны анасы **ЭЛЕККУЛАНЫ Аслижан, Теуаланы Исмайылны къызы**, ёлгени бла байламлы, бушуу этип, къайгъы сёз береди.

УЧРЕДИТЕЛЬЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редакторну орунбасары
КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан

РЕДКОЛЛЕГИЯ:
АТТАЛАНЫ Жамал (баш редактор), БЕППАЙЛАНЫ Муталип (баш редакторну орунбасары), ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь), ТЕКУЛАНЫ Хауа (жамаат-политика бёлюмню таматасы), САРАККУЛАНЫ Асият (культура бёлюмню таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:
Редакторну приёмныйи - 42-63-01.
Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82.
Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЁЛЮМЛЕРИ:
Жамаат-политика жашау - 42-67-68, 42-24-02.
Культура - 42-75-82.
Социальный-экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Жангылыкъла эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Письмола эм реклама - 42-37-94.
Тилманчла - 47-31-28. Сурат алыучу - 42-68-72.
Бухгалтерия - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла къагъыт жюрютмейди. Къол жазмалагъа рецензия этилмейди эм ала артха къайтарылмайдыла.
Газетде басмаланнган материаллада айтылгъан оюмла редакцияны оюму бла келишмезге боллукъдула. Алада айтылгъан хар зат ючюн Россей Федерацияны басманы юсюнден законуна тийишлиликде материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла.

Редакция авторладан 400 газет тизгинден (машинка бла жазылгъан 5-6 бет) кёпню алмайды.

Газет басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилгенди.
Регистрация номер —II—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетинни компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланнганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Газетлени иелерине тапдырыу ючюн КъМР-ни почта связыны федеральный Управлениясы жууаплыды.
Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газетлени розницагъа сатыу ючюн КъМР-ни "Роспечать" акционер обществосу жууаплыды.
Телефон: 42-69-34

Номерге графикге кёре 19.00 сагъатда къол салынады. 20.00 сагъатда къол салынгъанды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЛА:
Жангоразланы Нажабат - дежурный редактор;
Акушуланы Феруза (1,2-чи бетле),
Бийчеккуланы Жаннет (3, 4-чю бетле) - корректорла.

Тиражы 2130 экз. Заказ № 2076

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5

электрон почта:
elbor_50@mail.ru